

Els punts negres per qualitat de l'aire passen de dotze municipis el 1996 a només dos el 2000-2001

La contaminació supera el límit legal a Sant Andreu de la Barca i el Prat

Una nova directiva europea obligarà a reduir encara més les concentracions de substàncies perilloses a partir d'aquest any

Joaquim Elcacho
BARCELONA

Els límits admissibles de contaminació atmosfèrica van ser superats durant el període 2000-2001 als municipis de Sant Andreu de la Barca i el Prat de Llobregat. De forma esporàdica, els límits legals també van ser superats a la Poble de Mafumet-el Morell i a Sant Fost de Campsentelles, segons les dades recollides a l'informe *La qualitat de l'aire a Catalunya. Període 2000-2001*, elaborat pel departament de Medi Ambient.

La contaminació registrada a l'estació de control de l'escola Josep Pla, a Sant Andreu de la Barca, va superar els límits admissibles en partícules en suspensió totals de forma habitual (mitjana anual). Pel que fa a l'estació de la plaça de l'Església, del Prat de Llobregat, la contaminació va superar els límits admissibles de forma ocasional (70 episodis semihoraris durant 12 mesos). A part dels quatre punts negres registrats, l'informe del departament de Medi Ambient destaca que durant els últims anys s'ha observat una important reducció dels problemes de contaminació de l'aire a Catalunya. Així, l'estudi oficial recorda que l'any 1996 es van produir incidències ocasionals o habituals de contaminació en 14 estacions de control (situades en 12 municipis), mentre que l'any següent les estacions amb problemes van ser 15 (també en 12 municipis). Els anys 1998 i 1999, les estacions amb aquest tipus d'incidències van baixar a 9 (corresponents a 6 municipis). Per contra, l'any passat només hi va haver problemes de contaminació significatius en dues estacions de control de la contaminació, d'un total de 374 en funcionament a tot Catalunya.

Punts negres

A Sant Andreu de la Barca hi ha dos captadors de les partícules en suspensió. No obstant això, el situat a l'escola Josep Pla va ser l'únic que va superar la mitjana anual de contaminació que permetia la legislació europea en vigor en el període analitzat. Segons l'informe de Medi Ambient, aquests nivells per sobre dels límits admissibles estan provocats per "factores com el moviment de terres i vehicles associat a les obres d'ampliació d'alguna de les indústries més properes i a la construcció d'habitatges a la zona".

Incidències superiors als valors mínims					
	1996	1997	1998	1999	2000
H₂S	● Constantí ● Perafort ● El Prat de Llobregat ● Sarrià de Ter	○ Constantí ○ Perafort ● El Prat de Llobregat	○ Constantí ○ Igualada ○ Perafort ● El Prat de Llobregat	○ St. Fost de Campsentelles ○ Perafort ● El Prat de Llobregat	○ St. Fost de Campsentelles ○ La Poble de Mafumet ● El Prat de Llobregat
CO				○ Barcelona	
SO₂	○ Cercs ● Manlleu	○ Cercs	○ Cercs	○ Cercs	
PST	● Barcelona (Sants) ● Canovelles ● Granollers ● Mollet del Vallès ● Montcada i Reixac ● Ripollet ● St. Adrià de Besòs ● St. Andreu de la Barca ● Tarragona ● Vilanova i la Geltrú	● Barcelona (Sants) ● Canovelles ● Castellet i la Gornal ○ Gavà ● Granollers ● Igualada ● Montcada i Reixac ● St. Adrià de Besòs ● St. Andreu de la Barca ● Tarragona ● Vilanova i la Geltrú	● Montcada i Reixac ● St. Adrià del Besòs ● St. Andreu de la Barca ● Vilanova i la Geltrú	● Castellet i la Gornal ● Montcada i Reixac ● St. Andreu de la Barca ● Vilanova i la Geltrú	● St. Andreu de la Barca
FN	● Martorell	● Martorell	● l'Hospitalet de Llobregat	● Martorell	
Cl₂	● Flix				
HCl		○ Igualada ○ Flix	● Igualada ● Flix	○ Constantí ○ Flix	

Estacions amb incidències

Tipus d'incidència	H ₂ S (sulfur d'hidrogen)	CO (monòxid de carboni)	SO ₂ (diòxid de sofre)	PST (partícules en suspensió totals)	FN (fums negres)	Cl ₂ (clor)	HCl (clorur d'hidrògen)
● Incidències esporàdiques							
● Incidències ocasionals							
● Incidències habituals							

Font: departament de Medi Ambient

Evolució de les incidències (1997-2000)

Estació	Tipus d'incidència	1997	1998	1999	2000
La Poble de Mafumet - el Morell	Nombre d'incidències de menys d'una hora	-	-	-	1
	Nombre d'incidències diàries	-	-	-	-
El Prat de Llobregat	Nombre d'incidències de menys d'una hora	4.255	4.441	3.497	70
	Nombre d'incidències diàries	170	209	188	9
Sant Fost de Campsentelles	Nombre d'incidències de menys d'una hora	-	-	25	1
	Nombre d'incidències diàries	-	-	-	-

N. VAN DEN BERG

L'autovia del Baix Llobregat ha desplaçat el problema

L'entrada en servei de l'autovia del Baix Llobregat ha estat un dels factors que ha contribuït a la reducció de la contaminació atmosfèrica a la comarca històricament més afectada per aquest problema. Així, per exemple, la concentració de fums negres (contaminant ocasionat principalment pels vehicles de motor) al centre de Martorell va baixar a la meitat entre els anys 1998 i 1999. Aquest mateix fenomen es va produir fa deu anys al centre de Barcelona com a conseqüència de la construcció de les rondes. En els dos casos, però, bona part de la contaminació no ha desaparegut, sinó que s'ha desplaçat a zones menys urbanes (i menys dotades d'estacions de control).

També es recorda que existeixen "condicionaments" que fan que aquesta zona de Sant Andreu de la Barca (allunyada del nucli urbà) sigui un dels dos únics punts negres de l'aire a Catalunya que apareixen anualment des que el departament de Medi Ambient porta a terme informes detallats en aquesta matèria. Respecte a l'altre punt negre històric, l'informe indica que els nivells de contaminació per àcid sulfhídric mesurats al Prat de Llobregat han estat originats durant els últims anys per una instal·lació industrial dedicada a la fabricació de fil de

viscosa a partir de cel·lulosa. L'any 1998, l'empresa va acollir-se a un pla gradual de reducció de les emissions. A més, el desembre del 2000, mentre s'estaven portant a terme aquestes actuacions, es va aturar aquesta línia de producció per motius de mercat.

Canvis comunitaris

L'entrada en vigor de la nova normativa europea sobre contaminació atmosfèrica, molt més estricta que l'actual, fa pensar que les dades del pròxim informe del departament de Medi Ambient inclourà una

llista més llarga de municipis que superen els nivells admissibles. Així, a partir d'ara, els països membres de la Unió Europea hauran de respectar un calendari que limitarà progressivament els nivells dels contaminants presents a l'atmosfera. En especial, la nova normativa obligarà a mesurar i controlar la concentració de benzè, un producte present a la benzina que té efectes cancerígens demostrats. De la mateixa manera, s'hauran de controlar les partícules en suspensió més petites de 10 micres, és a dir, les que afecten més els pulmons.